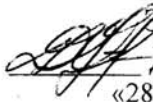

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

Кафедра філософії та суспільних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

 Завідувач кафедри
Древницький Ю.Р.
«28» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність:	В9 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ
Освітня програма:	ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ
Тип навчальної дисципліни:	Обов'язкова
Мова навчання:	Українська

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма «**Методика наукових досліджень**» для здобувачів другого (магістерського рівня вищої освіти) галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки зі спеціальності В9 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ освітньої програми «ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ».

Розробник:

Буяк Богдан Богданович – доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії та суспільних наук, ректор Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

 Завідувач кафедри
Древницький Ю.Р.
«28» серпня 2025 року

1. Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ
2	Спеціальність	В9 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ
3	Предметна спеціальність	-
4	Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
5	Освітній рівень	Другий (магістерський)
6	Тип дисципліни	Обов'язкова
7	Мова навчання	Українська
8	Рік підготовки	1
9	Семестр	1
10	Кількість змістових модулів	2
11	Вид підсумкового контролю	Залік
12	ІНДЗ	-
13	Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	3 кредити
14	Загальна кількість годин	90
15	Аудиторні заняття (год.)	Денна форма – 30
16	Лекції (год.)	Денна форма – 10
17	Семінарські заняття (год.)	Денна форма – 20
18	Самостійна робота студента (год.)	Денна форма – 60

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33 % до 67 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

3.

Мета. Метою викладання навчальної дисципліни передбачається засвоєння студентами понять про науку, відомостей про стан сучасної науки, розуміння процесу наукової діяльності, оволодіння методологічними та методичними основами наукового дослідження, зокрема, в галузі освіти, історії, археології, філософії. Оволодіння програмою курсу сприяє виконанню студентами завдань з інших дисциплін, які передбачають наукові дослідження, узагальнення теоретичного матеріалу і розробку практичних рекомендацій щодо застосування результатів наукового дослідження. Матеріал курсу допоможе при аналізі інформаційних джерел, підготовці магістерських робіт, наукових статей, тез та доповідей на науково-практичних конференціях.

Завдання. Забезпечити чітке розуміння студентами магістратури поняття про наукову діяльність; засвоїти понятійно-термінологічного апарату наукової

діяльності; ознайомити зі станом наукової діяльності в Україні та світі; ознайомити з електронними та Інтернет-ресурсами інформації; засвоїти систему роботи з бібліотечно-бібліографічними джерелами інформації; вивчити порядок оформлення дати студентам уявлення про логіку проведення наукового дослідження, ознайомити з методологією проведення наукових досліджень у галузі освіти, історії, археології, філософії

3. Компетентності та результати навчання

Вивчення дисципліни передбачає формування у здобувачів таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність працювати автономно.

ЗК07. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК09. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК01. Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію.

СК02. Здатність здійснювати історичні й археологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук.

СК04. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН01. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.

ПРН05. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Поняття про науку.

Тема 1.Об'єкт, предмет, зміст, завдання та структура курсу.Поняття про науку як форму суспільної свідомості.

Об'єкт, предмет та завдання курсу «Методика наукових досліджень». Поняття про науку. Значення науки для розвитку та організації суспільства. Визначення поняття «наука». Виникнення і розвиток наукового знання. Основні функції науки. Фундаментальні науки та їх значення. Прикладні науки. Структура і класифікація науки. Суть та особливості формування і розвитку природничих, гуманітарних та суспільних наук.

Тема 2. Суть та структура наукового знання. Понятійно-термінологічний апарат науки.

Суть та структура наукового знання. Поняття теоретичного знання, передумови його виникнення, чинники розвитку. Значення теорії для розвитку науки та організації суспільства. Емпіричний рівень пізнання, його характерні риси та відмінності від теоретичного. Структура емпіричного знання, його взаємозв'язок з теорією і практикою. Поняття суб'єкту, об'єкту і предмету наукового пізнання, їх особливості. Класифікація і характеристика об'єктів наукового пізнання, їх зв'язок із суб'єктом. Предмет наукового пізнання як певні боки, властивості об'єкту. Понятійно-термінологічний апарат науки. Суть наукового терміну, категорії, концепції, парадигми, закону, закономірності. Поняття гіпотези та наукового припущення.

Тема 3. Наукова організація дослідного процесу.

Суть і структура дослідного процесу. Формування теоретичних уявлень про характер досліджень і рівень вивченості теми на основі літературного огляду. Аналіз існуючих вихідних даних наукового дослідження та можливостей їх застосування. Особливості використання загальнонаукових і спеціальних методів наукового дослідження та інтерпретації вихідної інформації. Складання конкретної методики наукового дослідження як системи загальних і спеціальних методів. Аналіз результатів застосування методики і підготовки висновків з проведеного наукового дослідження. Розробка рекомендацій щодо досягнення мети наукового дослідження та розв'язання поставлених завдань.

Тема 4. Наукова організація дослідного процесу.

Продукція наукового характеру: наукова стаття, тези, відгук, рецензія, анотація, доповідь. Особливості апробації результатів наукового дослідження. Підготовка тез доповідей та виступу на науково-практичних конференціях. Основні вимоги до підготовки і написання наукових статей, рефератів, курсових, дипломних і магістерських робіт.

Тема 5. Методологія і методи наукового дослідження.

Поняття методології науки. Різниця між методологією, методикою та методами досліджень. Рівні методології науки: їх сутність, значення та характерні особливості. Поняття методу наукового дослідження. Загальнонаукові і емпіричні методи, їх класифікація, особливості використання та інтерпретації результатів. Основні методи: порівняльний, історичний, системний підхід, структурний аналіз, статистичні, логічні, моделювання, «мозкової атаки», експертних оцінок тощо. Зв'язок методу і методики дослідження.

Тема 6. Організація праці студента магістратури під час проведення наукового дослідження.

Поняття науково-дослідного процесу та особливостей його перебігу й організації. Стадії наукового дослідження. Вивчення основних чинників розвитку наукової діяльності, закономірностей і принципів її організації. Особливості організації та планування одноосібної та колективної наукової діяльності. Творча активність при проведенні наукових досліджень. Особливості організації наукової роботи на різних етапах: аналізу літературних джерел, вибору та осмислення об'єкту і предмету дослідження, отримання нових результатів, збору і узагальнення наукової інформації, підготовки висновків і рекомендацій. Складання плану і графіку наукової роботи. Дотримання раціонального режиму робочого дня.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Практичні засади організації наукової діяльності.

Тема 7. Організація наукової діяльності в Україні.

Законодавство України про наукову діяльність, вищу освіту, підготовку та атестацію наукових кадрів. Інституціональна побудова науки. Академії наук. Історія та розвиток Національної академії наук України. Основні типи науково-дослідних установ. Побудова НАН України. Університетська наука. Поняття наукової школи. Інтеграція науки у світовому науково-технологічному просторі. Міжнародне співробітництво вчених. Фонди сприяння розвитку науки і техніки, наукові гранти, міжнародні науково-дослідницькі програми, стажування за кордоном. Система вищої освіти в Україні. Науково-педагогічна діяльність. Наукові ступені, вчені звання в Україні та за кордоном: сутність, значення, порядок присудження.

Тема 8. Особливості наукового дослідження освіти, історії, археології та філософії.

Особливості наукового дослідження в сфері освіти, історії, археології, філософії. Теоретико-методологічна база наукового дослідження. Пошук і обґрунтування наукової проблеми, визначення її актуальності, наукової новизни, вибір методики дослідження. Пріоритетні напрямки наукових досліджень у освіті, історії, археології, філософії. Застосування соціологічних досліджень.

Тема 9. Основні проблемно-тематичні напрями магістерського дослідження.

Аналіз сучасного стану освіти, історії, археології, філософії. Технологія пошуку магістерського дослідження. Вивчення використання факторів актуальності та практики її досягнення. Аналіз матеріалів та висновки для застосування у практичній роботі. Вивчення історіографічної та джерельної бази та врахування їх у контексті реалізації дослідження. Жанрове розмаїття досліджуваних матеріалів. Складові дослідницької майстерності. Аналіз стану та перспектив дослідження. Поняття Інтернет-ресурсів, їх класифікація та суспільне значення. Особливості пошуку, систематизації та використання інформації в Інтернет. Пошукові сервери. Електронні Інтернет - бібліотеки. Інтернет-ресурси різних країн світу. Безпека використання Інтернет-ресурсів, ступінь їх достовірності, об'єктивності та інформативності. Посилання на Інтернет-джерела.

Тема 10. Пошук, систематизація та оформлення бібліографічних джерел інформації у наукових дослідженнях.

Бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях. Порядок пошуку джерел. Робота з реферативними журналами, систематичним та алфавітним каталогами. Оформлення і систематизація бібліографічних посилань. Особливості складання списку літератури при проведенні наукового дослідження (монографій, багатотомних видань, збірників наукових праць, словників, енциклопедій, депонованих наукових праць, журналів, тез доповідей, авторефератів, дисертацій, авторських свідоцтв, патентів, каталогів, зарубіжних видань).

Тема 11. Здійснення магістерського дослідження.

Організація наукової роботи студентів магістратури. Вибір теми дослідження. Складання плану дослідження. Аналіз літератури з обраної тематики. Проведення дослідження. Аналіз результатів і підготовка висновків з проведеного наукового дослідження. Розробка рекомендацій щодо досягнення мети наукового дослідження та розв'язання поставлених завдань. Основні форми впровадження результатів наукових досліджень. Критерії ефективності наукових досліджень. Особливості апробації результатів наукового дослідження. Підготовка тез доповідей та виступів на науково-практичних конференціях. Дискусія як форма апробації наукового дослідження. Порядок ведення наукової дискусії.

Тема 12. Дотримання академічної доброчесності у реалізації наукових досліджень.

Поняття академічної доброчесності. Явище плагіату. Види академічної недоброчесності. Правові засади боротьби з проявами академічної недоброчесності.

4.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		лекції	семінарські заняття	самостійна робота
Змістовий модуль І. Поняття про науку.				
Тема 1. Об’єкт, предмет, зміст, завдання та структура курсу.Поняття про науку як форму суспільної свідомості.	8	2	2	4
Тема 2. Суть та структура науковогознання. Понятійно-термінологічнийапарат науки.	8	2	2	4
Тема 3. Науковаорганізаціядослідногопроцесу.	8	2	1	5
Тема 4. Наукова організація дослідного процесу.	6	-	1	5
Тема 5. Методологія і методи наукового дослідження.	8	2	2	4
Тема 6. Організація праці студента магістратури під час проведення наукового дослідження.	8	2	2	4
Разом за змістовим модулем І	46	10	10	26
Змістовий модуль ІІ. Практичні засади організації наукової діяльності.				
Тема 7. Організаційнауковоїдіяльності в Україні.	7	-	2	5
Тема 8. Особливості наукового дослідження освіти, історії, археології та філософії.	7	-	2	5
Тема 9. Основні проблемно-тематичні напрями магістерського дослідження.	7	-	2	5
Тема 10. Пошук, систематизація та оформлення бібліографічних джерел інформації у наукових дослідженнях.	7	-	2	5
Тема 11. Здійснення магістерського дослідження.	9	-	-	9
Тема 12. Дотримання академічної доброчесності у реалізації наукових	7	-	2	5

досліджень.				
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	44	-	10	34
Всього годин	90	10	20	90

4.3. Теми лекцій

№ з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин
			денна форма
1	1	Тема 1. Об'єкт, предмет, зміст, завдання та структура курсу. Поняття про науку як форму суспільної свідомості.	2
2	2	Тема 2. Суть та структура наукового знання. Понятійно-термінологічний апарат науки.	2
3	3	Тема 3. Наукова організація дослідного процесу.	2
4	4	Тема 4. Наукова організація дослідного процесу.	-
5	5	Тема 5. Методологія і методи наукового дослідження.	2
6	6	Тема 6. Організація праці студента магістратури під час проведення наукового дослідження.	2
7	7	Тема 7. Організація наукової діяльності в Україні.	-
8	8	Тема 8. Особливості наукового дослідження освіти, історії, археології та філософії.	-
9	9	Тема 9. Основні проблемно-тематичні напрями магістерського дослідження.	-
10	10	Тема 10. Пошук, систематизація та оформлення бібліографічних джерел інформації у наукових дослідженнях.	-
11	11	Тема 11. Здійснення магістерського дослідження.	-
12	12	Тема 12. Дотримання академічної доброчесності у реалізації наукових досліджень.	-
		Всього годин	10

4.4. Теми семінарських занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин
			денна форма
1	1	Тема 1. Об'єкт, предмет, зміст, завдання та структура курсу. Поняття про науку як форму суспільної свідомості.	2
2	2	Тема 2. Суть та структура наукового знання.	2

		Понятійно-термінологічний апарат науки.	
3	3	Тема 3. Наукова організація дослідного процесу.	1
4	4	Тема 4. Наукова організація дослідного процесу.	1
5	5	Тема 5. Методологія і методи наукового дослідження.	2
6	6	Тема 6. Організація праці студента магістратури під час проведення наукового дослідження.	2
7	7	Тема 7. Організація наукової діяльності в Україні.	2
8	8	Тема 8. Особливості наукового дослідження освіти, історії, археології та філософії.	2
9	9	Тема 9. Основні проблемно-тематичні напрями магістерського дослідження.	2
10	10	Тема 10. Пошук, систематизація та оформлення бібліографічних джерел інформації у наукових дослідженнях.	2
11	11	Тема 11. Здійснення магістерського дослідження.	-
12	12	Тема 12. Дотримання академічної доброчесності у реалізації наукових досліджень.	2
		Всього годин	20

4.5. Самостійна робота

№ з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин
			денна форма
1	1	Тема 1. Об'єкт, предмет, зміст, завдання та структура курсу. Поняття про науку як форму суспільної свідомості.	4
2	2	Тема 2. Суть та структура наукового знання. Понятійно-термінологічний апарат науки.	4
3	3	Тема 3. Наукова організація дослідного процесу.	5
4	4	Тема 4. Наукова організація дослідного процесу.	5
5	5	Тема 5. Методологія і методи наукового дослідження.	4
6	6	Тема 6. Організація праці студента магістратури під час проведення наукового дослідження.	4
7	7	Тема 7. Організація наукової діяльності в Україні.	5
8	8	Тема 8. Особливості наукового дослідження освіти, історії, археології та філософії.	5
9	9	Тема 9. Основні проблемно-тематичні напрями магістерського дослідження.	5
10	10	Тема 10. Пошук, систематизація та оформлення бібліографічних джерел інформації у наукових дослідженнях.	5
11	11	Тема 11. Здійснення магістерського дослідження.	9
12	12	Тема 12. Дотримання академічної доброчесності у реалізації наукових досліджень.	5
		Всього годин	60

4.6. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

- Наука як специфічна система знань, форма суспільної свідомості та соціальний інститут.
- Класифікація наук та визначальні риси сучасної науки.
- Еволюція методологічних підходів у науковому пізнанні.
- Взаємозв'язок емпіричного та теоретичного рівнів наукового дослідження.
- Роль філософії у формуванні методологічної культури дослідника.
- Технологія вибору теми наукового дослідження, обґрунтування її актуальності та новизни.
- Формулювання наукового апарату: об'єкт, предмет, мета та завдання дослідження.
- Методика роботи з науковою літературою та інформаційними джерелами.
- Роль та специфіка використання електронних баз даних (Scopus, Web of Science тощо) у сучасному дослідженні.

- Правила та методи критичного аналізу та систематизації літературних джерел.
- Загальнонаукові методи теоретичних досліджень (аналіз, синтез, індукція, дедукція, моделювання).
- Емпіричні методи дослідження: спостереження, експеримент, порівняння, вимірювання.
- Специфіка застосування якісних та кількісних методів у історії та археології.
- Математико-статистичні методи обробки результатів наукового експерименту.
- Академічна доброчесність: види порушень (плагіат, самоплагіат, фабрикація) та способи їх запобігання.
- Структура та правила оформлення кваліфікаційної роботи магістра або дисертації.
- Методика написання та вимоги до оформлення наукової статті.
- Сучасні стилі цитування та правила оформлення бібліографічного опису джерел.
- Особливості підготовки наукової доповіді, презентації та мистецтво ведення наукової дискусії.

5. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни оцінювання знань здобувачів здійснюється під час проведення поточного контролю, а також за результатами виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: усні відповіді, індивідуальні завдання, тести, контрольні роботи, реферати та інші види індивідуальних та групових завдань, які використовуються в освітньому процесі.

6. Форми контролю

Поточний контроль реалізується у формі виконання завдань, виступів на семінарських заняттях, тестів, проведення контрольних робіт тощо.

Контроль самостійної роботи здійснюється через виступи на семінарських і заняттях, проходження тестів, написання рефератів, ІНДЗ.

Форма підсумкового контролю з навчальної дисципліни – залік.

7. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання.

Політика оцінювання

За роботу на практичному занятті студент може отримати максимум 5 балів.

5 балів: студент демонструє ґрунтовні знання матеріалу практичного заняття в повному обсязі, вміння вільно висловлювати думку з проблемних питань теми, володіння термінологією, виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та вмінь, здатність до аналізу, логічних узагальнень; наводить коректні приклади та вміє ілюструвати твердження.

4 бали: студент демонструє повні, систематичні знання з теми практичного заняття, вміє вільно висловлювати думку з проблемних питань теми, однак при викладі матеріалу допускає несуттєві помилки; демонструє володіння термінологією, здатність до аналізу, узагальнень, хоча і не завжди достатньо обґрунтованих; наводить приклади та вміє ілюструвати твердження.

3 бали: студент демонструє знання основного матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність стосовно проблемних питань теми практичного заняття, задовільне володіння термінологією; здатність до певного аналізу, узагальнень; наводить деякі приклади, здатний проілюструвати певні твердження; разом із тим, допускає суттєві помилки при викладі матеріалу, але спроможний усунути їх із допомогою викладача;

2 бали: студент демонструє фрагментарні знання матеріалу практичного заняття, що складає менше 50% необхідного обсягу, основної термінології; відсутність чи необґрунтованість аналізу, коректних прикладів.

1 бал: студент демонструє фрагментарні знання з теми практичного заняття, які є частково правильними; відповідь містить помилки у аналізі подій, явищ, фактів, використанні наукової термінології, відзначається порушенням логіки викладу, неаргументованим висвітленням проблеми.

0 балів: студент не володіє знаннями матеріалу, відповідь неправильна або відсутня взагалі.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

У випадку виникнення конфліктних ситуацій, керуватися нормами «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка».

Політика щодо академічної доброчесності: Обов'язково дотримуватися «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка»

Списування під час розв'язання тестових завдань та написання контрольних робіт є забороненим. Доцільність та дозвіл використання мобільних пристроїв визначається викладачем у кожному конкретному випадку під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, дуальна форма здобуття освіти, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із керівником курсу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
65-74	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів по темах курсу:

Змістовий модуль I Поточний контроль						Змістовий модуль II Самостійна робота						Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	
10	10	5	5	10	10	8	8	8	8	100	8	100
50						50						

Оцінювання та визнання результатів неформального та/або інформального навчання

Процедура валідації результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті». Зараховані можуть бути як змістовні модулі, так і окремі теми навчальної дисципліни. Загальний обсяг балів, що зараховуються здобувачу освіти за

підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 20.

8.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. К.: АБУ, 2002. 480 с.
2. Грищенко І.М., Григоренко О.М., Борисенко В.О. Основи наукових досліджень. К.: КНТЕУ, 2001. 186 с.
3. Історія Національної академії наук України / С.В. Кульчицький, Ю.В. Павленко, С.П. Руда, Ю.О. Храмов. К.: Фенікс., 2000. – 527 с.
4. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. для вищ. пед. закл. освіти. К.: РННЦ «ДІНІТ», 2000. 260 с.
5. Шейко В., Кушнарєнко Н. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. К.: Знання Прес, 2003. 295 с.
6. Голуб В.А. Огляд концепцій формування і використання бібліотечних електронних ресурсів // НТІ. 2001. № 3. С. 55 – 58.
7. Іванов В.Ф. Контент-аналіз. Методологія і методика дослідження. К.: Просвіта, 1994. 103 с.
8. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : підручник. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2023. 368 с.
9. Руденко В. М., Руденко Н. М. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2025. 252 с..
10. Основи наукових досліджень : підручник / І. Ш. Невлюдов та ін. Харків : ХНУРЕ, 2024. 412 с.
11. Ніколаєва С. Ю. Методи та організація сучасних досліджень з методики навчання іноземних мов і культур: навч.-метод. посіб. для студентів магістратури та аспірантури. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2019. 137 с.
12. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: Колективна монографія / Ніколаєва С.Ю. та ін.; за ред. С.Ю. Ніколаєвої. Київ :Ленвіт, 2015. 444 с.
13. Biggam J. Succeeding with Your Master's Dissertation. A step-by-step handbook. London: McGraw-Hill Education, 2008. 255 p.
14. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 06.04.2022 р. URL: <http://surl.li/dhesx 11>
15. Про освіту: Закон України від 06.04.2022 р. URL: <http://surl.li/ixnq>

Допоміжна

1. Квасова О. Г. Основні тестування іноземних мовних навичок і вмінь. К.: Ленвіт, 2009. 119 с
2. Корягін М. В., Чік В. Ю. Основи наукових досліджень: навч. посібник. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ: Алерта, 2019. 492 с.
3. Методика організації науково-педагогічних досліджень: метод. посібник / укл. О. Є. Антонова, В. М. Єремєєва, Н. М. Мирончук. Житомир, 2018. 76 с.

4. Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Основинауково-дослідноїроботи. Київ: Ліра-Київ, 2013. 336 с.
5. 5Avineri N. Research Methods for Language Teaching: Inquiry, Process, and Synthesis. London: Macmillan Education, 2017. 236 p.
6. Handbook of Research in Second Language Teaching and Learning. Vol. 2 / Ed. Eli Hinkel. New York: Routledge, eBook 2011. 1016 p.

9. Інформаційні ресурси:

1. Репозитарій Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Режим доступу: <http://dspace.tnpu.edu.ua/>
2. Інститут історії України. Режим доступу: <http://history.org.ua/uk>
3. Інститут народознавства НАН України. Режим доступу: <https://www.nas.gov.ua/UA/Org/Pages/default.aspx?OrgID=0000288>